

NOTITIE DAGSTART 24 JUNI HEROPENING VOORTGEZET ONDERWIJS

Vandaag volgt het besluit van de MCCb over (onder andere) de heropening van het vo. Voorafgaand en daarna is een bestuurlijk overleg met de sector. Vrijdag volgt een sessie op ambtelijk niveau met de sector waarin een aantal thema's worden besproken die uitwerking behoeven in de komende dagen en weken.

In deze notitie volgt eerst het te nemen besluit en de voorgestelde passage voor de Kamerbrief, en daarna een korte schets van de vier thema's die uitwerking behoeven.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het geformuleerde besluit?
- Bent u akkoord met de passage voor de Kamerbrief?
- Heeft u nog opmerkingen bij de vier thema's die uitgewerkt gaan worden?

OMT-advies en besluit

Advies OMT

Het OMT geeft aan dat, hoewel het loslaten van de 1,5 meter tussen leerlingen het risico op overdracht van het virus vergroot en dat dit kan leiden tot verspreiding van het virus, zij van mening is dat dit een aanvaardbaar risico is wanneer het wordt afgewogen tegen de evident negatieve effecten van schoolsluiting of de beperkte openstelling van het onderwijs op het welzijn en de gezondheid en ontwikkeling van de kinderen. Het OMT geeft aan dat het risico op verspreiding kan worden geminimaliseerd door:

- optimalisatie van de klinische en epidemiologische surveillance zodat mocht er transmissie optreden, dit snel opgemerkt wordt; de meldingsplicht conform artikel 26 in de Wet PG vormt een essentiële pijler voor het RIVM om de effecten van deze versoepeling te kunnen monitoren;
- strikte toepassing van triage (door de kinderen zelf, door de ouders/verzorgers van de kinderen en door de leraren);
- strikte toepassing van de hygiënevoorschriften;
- het indien mogelijk beperken van het aantal contacten door cohortering, spreiding van school- en pauzetijden, etc.

Het OMT benadrukt dat dit advies mogelijk herzien moet worden als het virus zich in de zomerperiode toch meer verspreidt dan nu verwacht.

Besluit

- Op basis van het OMT-advies kunnen de vo-scholen weer volledig open. Zowel in het vo als in het vso kan de 1,5 meter tussen alle leerlingen losgelaten. Tussen leraren geldt die afstand nog wel, en tussen leerlingen en leraar. Daarnaast dienen de overige hygiënemaatregelen goed nageleefd te worden.
- Het besluit om het vo weer volledig te openen kan worden herzien als het virus zich toch weer meer gaat verspreiden. We vatten dat anders op dan bij de verdere opening van het vo. Dit is geen voorwaardelijk besluit dat afhangt van een go/no-go-moment, maar een onvoorwaardelijk besluit dat herzien kan worden als er aanleiding voor is.
- Het is van belang een besluit te nemen dat niet strikt op de leeftijd van 18 jaar hangt. De enkele 19- en 20-jarige vo-leerling moet hier niet een probleem worden.
- Voor het vavo ligt dat anders. Daar zitten veel meer leerlingen die ouder zijn. Omdat die groep qua leeftijd dus veel diverser is, kan daar de 1,5 meter afstand tussen leerlingen niet losgelaten worden.
- Het advies gaat niet expliciet in op het leerlingenvervoer. In lijn met wat er in de klas kan, interpreteren we dit zo dat er tussen leerlingen onderling geen afstand gehouden hoeft te worden. Tussen leerling en chauffeur ook niet als die chirurgische mondkapjes dragen. Dat laatste was al het geval in de oude afspraken.

Passage Kamerbrief

Voor de Kamerbrief van VWS stellen we onderstaande passage voor.

Sinds 2 juni zijn de middelbare scholen weer verder open dan alleen voor examens en noodopvang. Dat is heel mooi, want voor het beste onderwijs en voor het welzijn van leerlingen is het van belang dat ze weer fysiek naar school kunnen. Tegelijkertijd is het lesgeven op een anderhalvemeterschool knap ingewikkeld. Scholen hebben zich hard ingezet om dat voor hun leerlingen mogelijk te maken, maar lopen daarbij ook tegen grenzen aan. Leerlingen hebben grote moeite om zich te motiveren, en missen het contact met hun vrienden en vriendinnen.

Het kabinet besluit, op basis van het advies van het OMT, om na de zomervakantie op middelbare scholen en op het voortgezet speciaal onderwijs de anderhalve meter tussen leerlingen onderling los te laten. Alleen als het virus zich verder verspreid dan verwacht, kan dat besluit nog herzien worden. Dat betekent dat alle leerlingen na de zomervakantie weer gewoon naar school kunnen, en zij alleen nog die afstand tot onderwijspersoneel hoeven te bewaren (en onderwijspersoneel onderling natuurlijk ook). Wel blijven uiteraard de hygiënemaatregelen van het RIVM van kracht – zoals het OMT aangeeft, is het extra van belang dat die worden nageleefd. Het gaat daarbij om:

- een goede melding en monitoring van besmettingen;
- het strikt toepassen van triage;
- het strikt toepassen van de overige hygiënemaatregelen;
- het beperken van het aantal contacten door het gebruik van cohorten, gespreide school- en pauzetijden et cetera.

Dat betekent dat het voortgezet onderwijs na de zomer weer grotendeels het normale programma kan draaien. We gaan er dan ook van uit dat alle leerlingen weer gewoon naar school gaan. Uiteraard geldt voor leerlingen uit risicogroepen of met gezinsleden uit risicogroepen dat in overleg met de school gekeken wordt wat de beste oplossing is. Daarnaast wordt gekeken hoe de openstelling van het voortgezet onderwijs uit zal pakken met betrekking tot de belasting van het openbaar vervoer en wat nodig is om die te verminderen. De regels voor vervoer blijven van kracht: je gaat op de fiets of lopend, en alleen voor leerlingen die echt afhankelijk zijn van openbaar vervoer, wordt door de regionale vervoerders voor maatwerkoplossingen gezorgd. Daar waar dat in de afgelopen periode problemen heeft opgeleverd zal in aanloop naar de start van het schooljaar aan een passende oplossing worden gewerkt. In het leerlingenvervoer vervalt die afstandseis tussen leerlingen. Als de afstand tussen leerling en chauffeur niet mogelijk is, wordt een chirurgisch mond-neusmasker gebruikt.

Ook al is de verdere opening van het voortgezet onderwijs een grote en broodnodige stap vooruit, het komend schooljaar zal op bepaalde onderdelen nog wel een uitdaging vormen. Nog altijd zullen er meer docenten dan normaal niet in staat zijn om in de klas te werken omdat ze ziek zijn of tot risicogroepen behoren. Daardoor zullen scholen nog steeds creatief moeten zijn in hoe het onderwijs vorm krijgt. De lessen die we de afgelopen weken en maanden hebben geleerd over afstandsonderwijs helpen daarbij.

We gaan de komende dagen en weken samen met de sector kijken wat er nodig is om het onderwijs volgend schooljaar zo goed mogelijk te laten verlopen. Dat gaat in elk geval over het openbaar vervoer, maar ook over de manier waarop onderwijs aan leerlingen vorm krijgt die nog niet naar school kunnen omdat ze tot een risicogroep behoren. Daarnaast worden besmettingen gemonitord onder leerlingen en leraren zodat we zo nodig snel in actie kunnen komen.

Thema 1: Consequenties voor het openbaar vervoer

De regionale vervoerders zijn samen met de VO-raad bezig om tot een nieuw afsprakendocument te komen die gaat gelden na de zomer. De gesprekken lopen nog en de ministeries van I&W en OCW kijken hierop mee. Het doel van dit afsprakendocument is om leerlingen veilig te kunnen vervoeren binnen de capaciteitsbeperkingen van het OV. In dit document worden de volgende afspraken vastgelegd:

1. Stimuleringen van gebruik van de fiets en lopen.
2. Spreiding van leerlingen in de ochtendspits.

Onderwijsinstellingen en vervoerders gaan met elkaar in gesprek om tot lokale of regionale afspraken te komen. Scholen inventariseren hoeveel leerlingen gebruik maken van het OV en geven dit door aan de regionale vervoerders. Op basis hiervan werken de onderwijsinstellingen en de vervoerders een lokale/ regionale regeling uit. Als dit gesprek niet tot een resultaat leidt, is het 'landelijke dynamische dakpan' de terugvaloptie. Zeer kleine instellingen waarbij het aantal scholieren dat met het OV van/naar de instellingslocatie reist niet hoger is dan 100 per dag zijn uitgezonderd van afstemmingsverplichtingen.

Landelijk dynamische dakpanmodel

Met het dakpanmodel wordt bepaald dat leerlingen gedurende de dag verspreid gebruik maken van het openbaar vervoer. Het model bestaat uit tijdsloten van een half uur. Tijdens elk tijdslot mag maximaal 40% van het totaal aantal leerlingen dat op die dag met het openbaar vervoer naar de instelling reist, gebruik maken van het openbaar vervoer. Voor MBO en HO is dit model leidend. Voor het VO is het een terugvaloptie wanneer lokale/ regionale afspraken niet tot stand komen.

Proces

De VO-raad, regionale vervoerders, I&W en OCW spreken donderdag 25 juni over het nieuwe afsprakendocument. Dit document is van de VO-raad en de vervoerders, de ministeries kijken alleen mee. De ambitie is om deze week ambtelijk overeenstemming te krijgen over dit document. U wordt geïnformeerd over de definitieve versie. Vervolgens kan het document in de week van 29 juni bestuurlijk worden afgestemd.

Thema 2: Consequenties voor po- en vo-leerlingen die niet naar school kunnen (risicogroepen)

In principe geldt dat we na de zomer de reguliere processen rondom leerplicht weer hervatten. Het zal echter voorkomen dat kinderen niet naar school kunnen gaan als gevolg van coronagerelateerde klachten of als hun familie/huisgenoten binnen de kwetsbare doelgroep vallen. Scholen zullen in deze gevallen - *naast het reguliere fysieke onderwijs* - afstandsonderwijs moeten blijven aanbieden. Het voordeel is dat scholen de afgelopen maanden veel ervaring hebben opgedaan met het bieden van afstandsonderwijs. Op de website lesopafstand.nl staan nog altijd veel tips om onderwijs op afstand aan te bieden, ook om te bepalen welke lessen men in de toekomst op deze manier wil blijven aanbieden. Daarnaast kunnen leerkrachten die vanwege coronagerelateerde klachten thuis moeten blijven vanaf een afstand ondersteuning bieden bij deze lessen. Het zal uiteraard zoeken en zelfs af en toe behelpen zijn om afstandsonderwijs en fysiek onderwijs vorm te geven. Daarom gaan we met de sectoren in gesprek om voorbereidingen te treffen voor volgend schooljaar. Deze lijn moet ook nog met de sectoren worden besproken.

Thema 3: Monitoring van besmettingen, ook op schoolniveau

Via verschillende wegen wordt gemonitord hoe het coronavirus zich op scholen verspreidt. De vakbonden benadrukken het belang hiervan voortdurend. Het aantal besmettingen onder personeelsleden in het onderwijs en de kinderopvang wordt door alle GGD's geregistreerd. Ook het aantal besmettingen onder kinderen wordt geregistreerd. Daarnaast zijn er afspraken gemaakt met het RIVM dat ongewone clusters op scholen aan OCW worden gemeld. Besmettingen onder

onderwijspersoneel en kinderen zijn veel lager dan onder zorgpersoneel over de periode sinds de opening van de scholen als geheel, en ook in de meest recente weken.

We zijn nog in gesprek met VWS, RIVM en GGD's om te onderzoeken of er ook gemonitord kan worden hoeveel scholen te maken hebben met besmettingen.

Thema 4: Consequenties en scenario's voor een mogelijke tweede golf

We zien dat dankzij de gehanteerde richtlijnen het aantal coronabesmettingen afneemt. Indien een tweede besmettingsgolf zich voordoet, willen we voorbereid zijn op de stappen die we dan moeten nemen. Uiteraard is dat een kabinetsbrede opgave, maar het onderwijs heeft hierbij onze specifieke aandacht. Bij de consequenties moet aandacht worden besteedt aan de volgende thema's:

1. De besmettelijkheid van kinderen in de basisschoolleeftijd
2. De besmettelijkheid van kinderen in de middelbareschoolleeftijd
3. De gezondheid van het onderwijspersoneel en personeel in de kinderopvang

Over de besmettelijkheid van kinderen in de schoolleeftijd heeft het RIVM op 2 juni geconcludeerd dat kinderen geen belangrijke bron van infectie zijn. De basisscholen zijn op 8 juni weer volledig open gegaan. De vo-scholen zijn sinds 2 juni weer gedeeltelijk open. Op 24 juni heeft het OMT geadviseerd dat de 1,5 meter afstand tussen leerlingen in het vo ook kan worden losgelaten. Dit op basis van een afweging tussen het risico van verspreiding van het virus en de negatieve effecten van beperkte openstelling van het onderwijs op het welzijn, de gezondheid en ontwikkeling van leerlingen.

De gezondheid van het onderwijspersoneel wordt door het RIVM gemonitord. Sinds 6 mei 2020 kunnen medewerkers in de kinderopvang en het basisonderwijs getest worden op het virus. Sinds 1 juni kan iedereen met klachten zich laten testen. Het percentage positief geteste medewerkers in het po/vo/kinderopvang uit de eerste maand ligt lager dan het totaal percentage positief geteste mensen in de teststraten. Sinds het openen van de scholen is geen toename te zien in het percentage positief geteste medewerkers van kinderopvang en onderwijs.

Dankzij de monitoring van de GGD en de onderzoeken van het RIVM kunnen in het geval van een tweede besmettingsgolf wetenschappelijk onderbouwde besluiten over de te nemen stappen in het onderwijs worden genomen.

- Vanwege de conclusie dat leerlingen in de schoolleeftijd geen belangrijke bron van infectie zijn is het ook in het geval van een tweede besmettingsgolf mogelijk om de basisscholen open te houden.
- In het geval van een tweede besmettingsgolf zal het steeds een afweging zijn tussen risico op virusverspreiding en de negatieve effecten van schoolsluiting of de scholen voor voortgezet onderwijs open kunnen blijven.
- Indien er vanwege een regionale uitbraak ook op regionaal niveau maatregelen worden getroffen, kan dat ook gevolgen hebben voor scholen en kinderopvang in die regio.

Binnen de overheid en met de maatschappelijke partners blijven we de komende periode alert op een mogelijke tweede besmettingsgolf en blijven we met elkaar in gesprek over de stappen die in het onderwijs in dat geval genomen moeten worden.